

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Димитър Петков Сиврев, дм – ръководител на Катедрата по анатомия при Медицински факултет на Тракийски университет, гр. Стара Загора,

член на Научно жури за оценяване на дисертационен труд на тема “Алтернативна/Комплементарна медицина (АМ/КМ) в общата практика” на д-р Йорданка Атанасова Стайкова-Пировска - докторант в самостоятелна форма на обучение по научна специалност “Обща медицина”, професионално направление 7.1. Медицина, Област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт към Катедра 1 Вътрешни болести за присъждане на образователна и научна степен “Доктор”.

Дисертационният труд е резултат на дългогодишна работа на докторанта в областта на алтернативната медицина, като област, свързана със специалността „Обща медицина“, така че изложените факти, мнения и заключения са резултат на личен практически опит. Общопрактикуващият лекар е най-близо до хората, до техните проблеми, страдания и болки, а ранната диагностика и точната диагноза са основно условие за успешното лечение.

През последните години много се говори за холистичния подход при възприемането на заболяванията при човека. Този подход изисква да се лекува болния човек, а не болния орган. Този подход е силно застъпен при алтернативната медицина. Независимо от различните наименования, които се използват, за да се характеризират тези неконвенционални методи, винаги говорим за използваните през вековете и утвърдени, както на изток, така и на запад лечебни техники, някои от които се прилагат от самите болни, а други се осъществяват от утвърдени „народни лечители“. В наши дни тези алтернативни терапевтични техники не са конкурент на официалната медицина, а съвкупност от лечебни методи, които я допълват. От 2005 година алтернативните методи са узаконени в нашата страна, а в Закон за здравето са изброени лечебните техники, които са разрешени за официално приложение.

Дисертацията е в обем от 163 страници заедно с литературата и приложенията, което е достатъчен обем за този тип изследвания. Подредена е по класическия план, приет за този вид научни изследвания. Тя включва: заглавна страница, съдържание, използвани съкращения, въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, обсъждане, обобщение и изводи с предложения, приноси, библиография и приложения.

Въведението в рамките на 2 страници въвежда в проблемите на темата и насочва към същността на изследването. Накратко се обяснява сегашното състояние на алтернативната медицина и мнението на докторанта за нейното бъдеще.

Литературният обзор е много добър и достатъчен по обем. В него са използвани голям брой заглавия, част от които са съвременни, включително и класификация на алтернативните методи според Световната здравна организация. Литературният обзор завършва с разглеждане на съвременното състояние на проблема, което обяснява необходимостта от направеното изследване.

Целта на изследването е добре формулирана, а поставените 8 задачи са конкретни и ясни. Докторантът е предпочел анкетния метод, като в изследването са включени 418 лица, разпределени в две изследвани групи. В едната са 171 общопрактикуващи лекари от индивидуални и групови практики, във втората - 247 пациенти, нуждаещи се от доболнична помощ. Проучването обхваща контингент от различни населени места. Социологическият метод и статистическият подход дават ясна представа за състоянието на проблема в нашата страна.

Резултатите са разпределени по пол, възраст, вид на ОМП, местоживеене, трудов стаж, квалификация, както и по използване на алтернативните лечебни методи през последните години. Те са илюстрирани с 58 фигури и 6 таблици. При обсъждането се посочва, че около половината (247) от анкетирания (560) са се отнесли с доверие към анкетата и са участвали с желание в нея. В резултат на обсъждането и направените изводи се установява, че отношението към алтернативните лечебни методи в нашата страна съответства на световните тенденции. Въз основа на постигнатите резултати докторантът прави няколко предложения относно развитието на алтернативната медицина у нас, а именно:

Организиране на интензивни курсове с общапрактикуващите лекари, където в рамките на 40 часа те да бъдат обучавани на алтернативни лечебни методи, тема, свързана с алтернативната медицина да бъде включена в модула „Обща медицина“, СИД „Алтернативна медицина“ да бъде предложена на студентите.

В рамките на една страница са посочени научно-теоретичните и научно-приложните приноси на изследването. Библиографията включва 286 литературни източника, от които 45 са на кирилица и 241 - на латиница и 15 уеб-сайта, свързани с алтернативната медицина. Като приложения са представени две анкетни карти.

В главата “Приноси” са описани 3 оригинални приноса и 5 потвърдителни, както и 3 научно-приложни приноса. Един от оригиналните приноси може да се нарече методичен, тъй като подобрява методиката на изследването и я адаптира към неговите особености. Тези подобрения би могло да се използват и в бъдещи експерименти.

Изводите – 7 на брой, са добре формулирани, а статиите, свързани с дисертационния труд са представени в отделна глава: 3 статии в пълен текст, 6 участия в научни форуми и едно участие (като ръководител) в индивидуален научен проект № 29/2014.

Заклучение

Представената дисертация, въпреки нетрадиционната си тема, е един навременен труд, който допълва традиционната медицина, без да я измества. Тя засяга важни медицински проблеми, които имат не само теоретично, но и практическо значение.

Въз основа на направения анализ, давам положителна оценка на представения дисертационен труд.

Считам, че независимо от някои незначителни технически грешки, дисертационният труд притежава много ценни качества, отговаря на всички изисквания и има важно не само теоретично, но и научно-приложно значение за масовата профилактично-терапевтична практика, поради което му давам **положителна оценка**, и предлагам на уважаемото научно жури да приеме представения дисертационен труд за присъждане на научната и образователната степен “доктор” и да гласува положително, съгласно изискванията на Закон за развитието на академичния състав и Правилника за приложението му.

08.11.2017 год
гр. Стара Загора

Изготвил становището:

/проф. д-р Димитър Сиврев, дм/